

6. Пивовар Н., Хілінська Т. Досвід, що випередив еволюційний розвиток освіти в Україні. *Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі» (XXV Каришинські читання)* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 29-30 трав. 2018 р.) / за заг. ред. М. В. Гриньової. Полтава : Астроя, 2018. С. 255–257.

ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ-РЕАБІЛОЛОГА ЯК ОДИН З НАПРЯМКІВ ДОПОМОГИ УЧНЯМ УКРАЇНИ У ПІСЛЯВОЄННИЙ ЧАС

Пилипенко С. В., Паліївець Р. І., Пилипенко В. В.
(Полтава, Україна)

Не викликає ніяких сумнівів те, що по закінченні бойових дій в Україні виникне великий попит на висококваліфікованих педагогів-реабілологів, які можуть працювати у школі та позашкільних виховних закладах з дітьми, котрі отримали психологічні травми, а також вже мають соматичні зрушення в організмі внаслідок психоемоційного перевантаження та інших шкідливих факторів.

Під час війни діти стають жертвами агресії, асоціальної та злочинної поведінки, соціальної ізоляції, деперсоналізації. Також дитина може опинитися в умовах де зловживають алкоголем та/або наркотичними засобами. Погіршення або зміна умов проживання, різні інфекції, дефіцит повноцінного харчування, психосоціальний дистрес, тривала розлука з батьками або з одним із батьків, загибель рідних, погіршення екологічної ситуації, вплив шкідливих речовин та випромінювань усі ці фактори в значній мірі можуть вплинути як на психічне так і фізичне здоров'я дитини.

В подальшому це може мати довготривалі психіатричні, психологічні, психо-соматичні і надалі важкі фізичні наслідки для дітей і підлітків. У дітей може виникнути небажання розмовляти, деперсоналізація, кататонічний синдром, з'являтися перші ознаки розсіяного склерозу та багато інших захворювань.

Останні психологічні дослідження показують, що, попри нелюдські умови, діти мають величезний потенціал життєстійкості, що дозволяє їм вирости та стати повноцінними індивідами всупереч отриманим психологічним травмам. Існує кілька захисних механізмів, найважливішими серед яких є ефективні стратегії подолання труднощів, позитивна система переконань, здорові сімейні стосунки, дружба і особливе значення надається роботі з висококваліфікованими педагогами-реабілологами.

У 2022 році в Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка на кафедрі біології та основ

здоров'я людини впроваджується в освітній процес освітньо-професійна програма «Біологія та здоров'я людини. Фізична реабілітація». Метою цієї програми є підготовка конкурентоздатного вчителя біології та основ здоров'я людини з високим рівнем професійної компетентності, інтелектуальної активності, соціальної відповідальності, здатного розв'язувати складні спеціалізовані задачі з організації освітнього процесу, готового працювати в умовах інклюзивного освітнього простору. Освітня програма направлена на підготовку професіонала здатного здійснювати інклюзивний освітній процес з учнями, які мають порушення психофізичного розвитку.

При розробці даної програми основними завданнями було:

1. Інтегрувати теоретичну і практичну підготовку майбутнього вчителя біології та основ здоров'я для забезпечення ефективної професійної діяльності в закладах загальної середньої освіти, роботи в умовах інклюзивного освітнього простору.

2. Забезпечити вивчення освітніх компонентів які б давали майбутнім фахівцям поглиблені знання про механізми виникнення різних захворювань, перебіг захворювань, зміни в організмі людини при різних патологічних станах (патофізіологія, патоморфологія).

3. Забезпечити вивчення освітніх компонентів реабілітаційного циклу таких як: основи інклюзивної освіти, теорія здоров'я та основи здорового способу життя, технології створення здоров'я-збережувального середовища, вікова фізіологія та гігієна, діагностика та моніторинг рівня здоров'я, реабілітаційні технології при вадах розвитку дітей.

4. До переліку вибіркових дисциплін було вирішено ввести такі дисципліни як: імунологія, психо-фізіологічні особливості врегулювання конфліктів, технології відновлення здоров'я дітей з психо-соматичними вадами здоров'я.

5. Забезпечити практичну підготовку в закладах загальної середньої освіти, позашкільних виховних закладах.

Отже, оволодівши усіма компетентностями даної освітньої програми випускник матиме можливість працювати вчителем закладу загальної середньої освіти, консультантом з питань здорового способу життя в різних реабілітаційних центрах, вчителем-реабітологом в закладах загальної середньої освіти та позашкільних навчально-виховних закладах, спеціалістом з питань реабілітації дітей та підлітків у закладах місцевого самоврядування.